

KALENDARIUM IMPREZ NA 2013 ROK

ROK 2013 ROKIEM POWSTANIA STYCZNIOWEGO UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 1863 r. wybuchło powstanie skierowane przeciwko rosyjskiemu zaborcy, a jego celem była restytucja Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Impulsem do podjęcia działań zbrojnych był manifest Tymczasowego Rządu Narodowego reprezentującego wszystkie warstwy ówczesnego społeczeństwa oraz ziemie leżące w historycznych granicach dawnej I Rzeczypospolitej. Powstanie było wyrazem sprzeciwu wobec carskiego ucisku i intensywnej polityki rusyfikacji. Pomimo poświęcenia i poniesionych ofiar zryw zakończył się klęską, a w odwecie władze carskie nasiliły represje przeciwko ludności cywilnej oraz całkowicie zlikwidowały resztki odrębności państwowej Królestwa Polskiego.

Honorując patriotyczne oddanie i szlachetne poświęcenie powstańców styczniowych, spłacamy dług wobec wielu pokoleń Polaków, którzy nie wahali się stanąć do walki w obronie wolności. Marian Langiewicz, dyktator i generał wojsk powstańczych, napisał: „Kraj, który ma takich żołnierzy, musi być wolnym i potężnym. Towarzysze broni! Ojczyzna i historia Was nie zapomni”.

Trudna historia i bolesne doświadczenia były źródłem siły i wytrwałości w walce o niepodległość całych pokoleń Polaków. Legenda i etos Powstania Styczniowego legły u podstaw odrodzonej Polski, a poświęcenia powstańców doprowadziły do odrodzenia naszej państwowości po 123 latach niewoli w 1918 r.

Uchwała Senatu stanowi wyraz najwyższego hołdu poświęceniu i ofierze uczestników tamtych wydarzeń oraz wyraża pielęgnowany do dziś kult odpowiedzialności oraz obowiązku wobec Ojczyzny i Narodu.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego. Zwraca się do instytucji państwowych i samorządowych wszystkich szczebli o godne uczczenie tej doniosłej rocznicy. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *B. Borusewicz*

85. Rocznica powstania Biblioteki Narodowej. 28 lutego 1928 r. została powołana do życia Biblioteka Narodowa.

ROCZNICE LITERACKIE 2013

Giovanni Boccaccio (1313 – 21.12.1375) – pisarz włoski, znany ze swego dzieła *Dekameron*. Twórca nowożytnej nowelistyki.

700. rocznica urodzin

Andrzej Piotr Modrzewski herbu Jastrzębiec, znany jako **Andrzej Frycz Modrzewski (1503 – 1572)** – polski twórca i pisarz polityczny okresu renesansu.

510. rocznica urodzin

STYCZEŃ

1.01 Sándor Petőfi (01.01.1823 – 31.07.1849) – poeta węgierski.

190. rocznica urodzin

6.01 Andrzej Krzepkowski (06.01.1953 – 12.10.1990) – polski pisarz science fiction.

60. rocznica urodzin

8.01 Jan Andrzej Morsztyn herbu Leliwa (24.06.1621 – 8.01.1693) – polityk, poeta, czołowy przedstawiciel polskiego baroku dworskiego.
320. rocznica śmierci

9.01 Wilbur Addison Smith (9.01.1933-) – angielski pisarz. Swoją pierwszą powieść, zatytułowaną *Gdy poluje lew* opublikował w 1964 r.

80. rocznica urodzin

13.01 Irena Jurgielewiczowa, właśc. **Irena Jurgielewicz** z d. Drozdowicz (13.01.1903 – 24.05.2003) – powieściopisarka, pedagog, autorka wielu książek dla młodzieży.

110. rocznica urodzin

21.01 Stanisław Grzesiuk (6.05.1918 – 21.01.1963) – polski pisarz, pieśniarz (zwany również bardem z Czerniakowa). Autor popularnej, autobiograficznej trylogii literackiej.

50. rocznica śmierci

22.01 Kōbō Abe, właśc. **Kimifusa Abe** (7.03.1924 – 22.01.1993) – japoński prozaik, dramaturg i autor scenariuszy. Jeden z najbardziej innowacyjnych autorów w powojennej Japonii.

20. rocznica śmierci

23.01 Marie-Henri Beyle (23.01.1783 – 23.03.1842), bardziej znany jako **Stendhal** – francuski pisarz romantyk, prekursor realizmu w literaturze.

230. rocznica urodzin

25.01 George Orwell, właśc. **Eric Arthur Blair** (25.01.1903 – 21.01.1950) – pisarz i publicysta angielski.

110. rocznica urodzin

28.01 Sidonie-Gabrielle Colette pseud. **Colette** (28.01.1873 – 03.08.1954) – francuska pisarka, autorka powieści obyczajowo-psychologicznych.

140. rocznica urodzin

28.01 Aleksander Kamiński, przybrane nazwisko: Aleksander Kędziński, ps. Dąbrowski, J. Dąbrowski, Fabrykant, Faktor, Juliusz Górecki, Hubert, Kamyk, Kaźmierczak, Bambaju (28.01.1903 – 15.03.1978) – pedagog, wychowawca, twórca metodyki wychowej, instruktor harcerski, harcmistrz, żołnierz Armii Krajowej oraz jeden z ideowych przywódców Szarych Szeregów.

110. rocznica urodzin

29.01 Władysław Belza (17.10.1847 – 29.01.1913) – polski poeta neoromantyczny, piszący w duchu patriotycznym, nazywany piewą polskości.

100. rocznica śmierci

29.01 Robert Lee Frost (26.03.1874 – 29.01.1963) – amerykański poeta, uznawany za największego amerykańskiego poetę XX w. oraz za jednego z największych poetów piszących po angielsku w XX w. Czterokrotnie laureat nagrody Pulitzera.

50. rocznica śmierci

LUTY

2.02 Maria Rodziewiczówna pseud. Żmogus, Maro, Weryho (02.02.1863 – 16.11.1944) – polska pisarka, członkini Warszawskiego Towarzystwa Teozoficznego.

150. rocznica urodzin

7.02 Ann Radcliffe (9.07.1764 – 7.02.1823) – angielska preromantyczna poetka i powieściopisarka, która wywarła wielki wpływ na twórców dojrzałego romantyzmu. Autorka licznych romansów sentymentalnych oraz powieści gotyckich, uważana za prekursorkę horroru oraz „melodramatu w literaturze”.

190. rocznica śmierci

11.02 Sylvia Plath (27.10.1932 – 11.02.1963) – amerykańska poetka, pisarka i eseistka, zaliczana do grona tzw. poetów wyklętych.

50. rocznica śmierci

16.02 Kazimiera Iłkiewiczówna (6.08.1888 – 16.02.1983) – polska poetka, prozaik, dramaturg i tłumaczka.

30. rocznica śmierci

17.02 Molière (fr. *Molière*), właśc. **Jean Baptiste Poquelin** (15.01.1622 – 17.02.1673) – jeden z najwybitniejszych komediopisarzy w historii literatury francuskiej.

340. rocznica śmierci

21.02 Anaïs Nin (21.02.1903 – 14.01.1977) – francuska pisarka pochodzenia hiszpańskiego.

110. rocznica urodzin

24.02 Pico della Mirandola (24.02.1463 – 17.11.1494) – włoski filozof, uczony, pisarz, wybitny przedstawiciel włoskiego odrodzenia.

550. rocznica urodzin

27.02 Aleksander Minkowski (27.02.1933-) – polski pisarz, reportażysta i scenarzysta filmowy.

80. rocznica urodzin

27.02 Irwin Shaw, właśc. **Irwin Gilbert Sham-foff** (27.02.1913 – 16.05.1984) – amerykański dramaturg, scenarzysta i pisarz.

100. rocznica urodzin

28.02 Michel Eyquem de Montaigne (28.02.1533 – 13.09.1592) – francuski pisarz i filozof-humanista; jeden z głównych przedstawicieli renesansu.
480. rocznica urodzin

MARZEC

8.03 Mistrz Wincenty, zwany **Kadłubkiem (ok. 1150 – 08.03.1223)** – autor *Kroniki Polskiej*, drugiego tego typu utworu w dziejach polskiej historiografii.

790. rocznica śmierci

13.03 Siergiej Władimirowicz Michalkow (13.03.1013 – 27.08.2009) – rosyjski poeta i bajkopisarz.

100. rocznica urodzin

13.03 Walery Przyborowski, pseud. Zygmunt Lucjan Sulima (27.11.1845 – 13.03.1913) – polski pisarz, uczestnik i historyk powstania styczniowego.

100. rocznica śmierci

18.03 Helena Mniszkówna, właśc.: primo voto Chyżyńska, secundo voto: Rawicz Radomska z Mniszek-Tchorznickich (24.05.1878 – 18.03.1943) – polska powieściopisarka.

70. rocznica śmierci

24.03 Igor Newerly, znany jako **Igor Abramow (24.03.1903 – 19.09.1987)** – polski pisarz i pedagog.

110. rocznica urodzin

27.03 Hanna Malewska (21.06.1911 – 27.03.1983) – polska pisarka, autorka powieści historycznych. Wieloletnia redaktor naczelna miesięcznika „Znak”.

30. rocznica śmierci

29.03 Pola Gojawiczyńska, właśc. **Apolonia Gojawiczyńska z domu Koźniewska (1.04.1896 – 29.03.1963)** – polska pisarka.

50. rocznica śmierci

23.03 Józef Piotr Lompa (29.06.1797 – 23.03.1863) – górnośląski działacz, poeta, publicysta – współpracownik wielu ówczesnych pism, prozaik, pionier oświaty ludowej oraz etnografii na Śląsku.

150. rocznica śmierci

KWIECIEŃ

15.04 Henry James (15.04.1843 – 28.02.1916) – amerykańsko-brytyjski pisarz, krytyk i teoretyk literatury.

170. rocznica urodzin

19.04 Jerzy Andrzejewski (19.08.1909 – 19.04.1983) – polski prozaik, publicysta, felietonista, scenarzysta.

30. rocznica śmierci

26.03 Anna Kowalska, z d. Chrzanowska (26.03.1903 – 7.03.1969) – polska pisarka, nowelistka.

110. rocznica urodzin

30.04 Jaroslav Hašek (30.04.1883 – 3.01.1923) – czeski pisarz, publicysta i dziennikarz.

130. rocznica urodzin

90. rocznica śmierci

MAJ

16.05 Charles Perrault (12.01.1628 – 16.05.1703) – francuski baśniopisarz epoki baroku.

310. rocznica śmierci

17.05 Jarosław Abramow-Newerly (17.05.1933-) – polski pisarz, kompozytor, autor tekstów piosenek, słuchowisk radiowych, także dziennikarz.

80. rocznica urodzin

23.05 Cyprian Kamil Norwid (24.09.1821 – 23.05.1883) – polski poeta, prozaik, dramatopisarz, eseista, grafik, rzeźbiarz, malarz i filozof.

130. rocznica śmierci

CZERWIEC

1.06 Anna Seghers, właśc. Netty Reiling-Radványi (19.11.1900 – 1.06.1983) – niemiecka pisarka.

30. rocznica śmierci

3.06 Antoni Marianowicz właśc. **Kazimierz Jerzy Berman (4.01.1924 – 3.06.2003)** – polski poeta, prozaik, dramaturg, tłumacz i satyryk.

10. rocznica śmierci

14.06 Jerzy Kosiński (14.06.1933 – 03.05.1991) – polsko-amerykański pisarz pochodzenia żydowskiego, piszący w języku angielskim.

80. rocznica urodzin

17.06 Miron Białoszewski (30.06.1922 – 18.06.1983) – polski poeta, prozaik, dramatopisarz i aktor teatralny.

30. rocznica śmierci

19.06 William Golding (19.09.1911 – 19.06.1993) – brytyjski pisarz, poeta, laureat Nagrody Nobla w 1983 r. i Nagrody Bookera w 1980 r., najbardziej znany z powieści *Władca much*.

20. rocznica śmierci

20.06 Aleksander Fredro hrabia herbu Bończa (20.06.1793 – 15.07.1876) – polski komediopisarz, pamiętnikarz, poeta, wolnomularz.

220. rocznica urodzin

25.06 George Orwell, właśc. **Eric Arthur Blair** (25.06.1903 – 21.01.1950) – angielski pisarz i publicysta.

110. rocznica urodzin

LIPIEC

2.07 Wisława Szymborska (02.07.1923 – 1.02.2012) – polska poetka, eseistka, krytyk literacki, tłumaczka, felietonistka; członkini, założycielka Stowarzyszenia Pisarzy Polskich (1989), laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (1996).

90. rocznica urodzin

3.07 Franz Kafka (03.07.1883 – 3.06.1924) – niemieckojęzyczny pisarz pochodzenia żydowskiego.

130. rocznica urodzin

06.07 Guy de Maupassant (5.08.1850 – 6.07.1893) – francuski pisarz, zaliczany do nurtu naturalizmu i dekadentyzmu, znany zwłaszcza ze swoich nowel.

120. rocznica śmierci

19.07 Władimir Władimirowicz Majakowski (19.07.1893 – 14.04.1930) – rosyjski poeta i dramaturg, przedstawiciel futuryzmu.

120. rocznica urodzin

22.07 Łukasz Górnicki herbu Ogończyk (1527 – 22.07.1603) – polski humanista renesansowy, poeta, pisarz polityczny, tłumacz.

410. rocznica śmierci

31.07 Kornel Makuszyński (08.01.1884 – 31.07.1953) – polski prozaik, poeta, felietonista, krytyk teatralny i publicysta, członek Polskiej Akademii Literatury.

60. rocznica śmierci

SIERPIEŃ

22.08 Iwan Sergiejewicz Turgieniew (9.11.1818 – 3.09.1883) – pisarz rosyjski, jeden z głównych przedstawicieli rosyjskiego realizmu krytycznego.

130. rocznica śmierci

23.08 Zofia Posmysz, właśc. **Zofia Posmysz-Piasecka** (23.08.1923-) – polska pisarka, scenarzystka.

90. rocznica urodzin

WRZESIEŃ

2.09 John Ronald Reuel Tolkien (3.01.1892 – 2.09.1973) – angielski filolog i pisarz. Jest jednym z prekursorów współczesnej literatury fantasy.

40. rocznica śmierci

3.09 Iwan Sergiejewicz Turgieniew (9.11.1818 – 3.09.1883) – rosyjski pisarz, jeden z głównych przedstawicieli rosyjskiego realizmu krytycznego.

130. rocznica śmierci

5.09 Kir Bułyczow, właśc. **Igor Wsiewołodowicz Możejko** (18.10.1934 – 5.09.2003) – rosyjski historyk i autor fantastyki naukowej.

10. rocznica śmierci

12.09 Kornel Ujejski (12.09.1823 – 19.09.1897) – polski poeta, publicysta społeczny; nazywany często „ostatnim wielkim poetą romantyzmu”.

90. rocznica urodzin

17.09 Józef Korzeniowski (19.03.1797 – 17.09.1863) – polski poeta, powieściopisarz, nowelista i dramaturg.

150. rocznica śmierci

20.09 Jacob Ludwigo Karl Grimm (1785 – 20.09.1863) – niemiecki pisarz i uczonek, który dużą część swoich dzieł publikował wspólnie z bratem.

150. rocznica śmierci

23.09 Zofia Chądzyńska (24.02.1912 – 23.09.2003) – polska pisarka, tłumaczka.

10. rocznica śmierci

23.09 Pablo Neruda, właśc. **Ricardo Eliecer Nefiali Reyes Besualto** (12.07.1904 – 23.09.1973) – poeta chilijski, laureat Nagrody Nobla (1971).

40. rocznica śmierci

27.09 Prosper Mérimée (27.09.1803 – 23.09.1870) – francuski dramaturg, historyk, archeolog i pisarz. Sławę przyniosły mu nowele i opowiadania. Do najgłośniejszych należą *Wenus z Ille*, *Mateo Falcone*, *Colomba*, *Lokis* oraz *Carmen*.

110. rocznica urodzin

PAŹDZIERNIK

04.10 Jerzy Broszkiewicz (6.06.1922 – 4.10.1993) – polski prozaik, dramaturg, eseista i publicysta.

20. rocznica śmierci

5.10 Denis Diderot (5.10.1713 – 31.07.1784) – francuski pisarz, krytyk literatury i sztuki, filozof i encyklopedysta.

300. rocznica urodzin

27.10 Kornel Filipowicz (27.10.1913 – 28.02.1990) – polski powieściopisarz, nowelista, scenarzysta, poeta. Autor 37 książek, znany głównie z krótkich form literackich.

100. rocznica urodzin

29.10 Mieczysław Jastrun, nazwisko pierwotne **Agatstein (29.10.1903 – 22.02.1983)** – polski poeta, prezentujący lirykę refleksyjno-filozoficzną i moralistyczną, tłumacz poezji francuskiej, rosyjskiej i niemieckiej.

110. rocznica urodzin

30. rocznica śmierci

27.10 Andrzej Bobkowski (27.10.1913 – 26.06.1961) – pisarz, eseista, popularyzator modelarstwa lotniczego, z wykształcenia ekonomista.

100. rocznica urodzin

LISTOPAD

7.11 Albert Camus (7.11.1913 – 4.01.1960) – francuski pisarz, dramaturg, eseista, reżyser teatralny. Czołowy reprezentant egzystencjalizmu w literaturze. Laureat Nagrody Nobla (1957).

100. rocznica urodzin

8.11 Józef Hen (8.11.1923-) – polski pisarz, publicysta, dramaturg, scenarzysta i reportażysta żydowskiego pochodzenia.

90. rocznica urodzin

9.11 Tadeusz Miciński (9.11.1873 – 1918) – pisarz i poeta polski okresu Młodej Polski.

140. rocznica urodzin

20.11 Nadine Gordimer (20.11.1923-) – południowoafrykańska pisarka, pisząca w języku angielskim, laureatka Nagrody Nobla z literatury w roku 1991.

90. rocznica urodzin

22.11 Aldous Huxley (26.07.1894 – 22.11.1963) – angielski powieściopisarz, nowelista, eseista, poeta.

50. rocznica śmierci

22.11 Clive Staples Lewis, pseud. **Jack (29.11.1898 – 22.11.1963)** – brytyjski pisarz, historyk, filozof i teolog. Stworzył cykl fantasy pt. *Opowieści z Narnii*.

50. rocznica śmierci

25.11 Aleksandra Ołędzka-Frybesowa (25.11.1923-) – polska poetka, eseistka oraz tłumaczka literatury francuskiej.

90. rocznica urodzin

29.11 Krzysztof Boruń (29.11.1923 – 22.05.2000) – polski pisarz science-fiction, popularyzator nauki.

90. rocznica urodzin

GRUDZIEŃ

6.12 Konstanty Ildefons Gałczyński, pseud. **Karakuliambro (23.01.1905 – 6.12.1953)** – polski poeta.

60. rocznica śmierci

10.12 Jerzy Stempowski pseud. **Paweł Hostowiec (10.12.1893 – 4.10.1969)** – polski eseista, krytyk literacki, wolnomularz.

120. rocznica urodzin

12.12 Władysław Ludwik Anczyc, pseud. **Kazimierz Góralczyk**, **A. Lassota (12.12.1823 – 28.07.1883)** – polski poeta, dramatopisarz, wydawca, tłumacz.

190. rocznica urodzin

130. rocznica śmierci

20.12 Gustaw Morcinek, właśc. **Augustyn Morcinek (25.08.1891 – 20.12.1963)** – polski pisarz związany ze Śląskiem.

50. rocznica śmierci

26.12 Ludmiła Maria Marjańska (26.12.1923 – 17.10.2005) – polska poetka, prozaik i tłumaczka literatury angielskiej.

90. rocznica urodzin

27.12 Julian Tuwim (13.09.1894 – 27.12.1953) – polski poeta, pisarz, satyryk.

60. rocznica śmierci

Źródła:

P. Kuncewicz: *Leksykon polskich pisarzy współczesnych*. T. 1-2. Warszawa, 1995.

T. Słabczyński: *Słownik pisarzy polskich*. Warszawa, 2001.

Słownik pisarzy świata. Kraków, 2008.

Wielka Encyklopedia PWN. Warszawa, 2001-2005.

DOROTA SKOTNICKA

dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Poli Gojawicyzńskiej w Podkowie Leśnej

LAUREACI LITERACKIEJ NAGRODY NOBLA

Kalendarz rocznic 2013

STYCZEŃ

1.01. JOHANNES VILHELM JENSSEN

140. rocznica urodzin – 1873.

Nagroda Nobla w 1944 r.

Prozaik i poeta duński. Zmarł 25 XI 1950 r. Nagrodzony za „rzadko spotykaną siłę i bogactwo poetyckiej wyobraźni połączone z duchowym umiłowaniem nauki i odrębnością stylu twórczego”. Autor utworów: *Ludzie z Hommerlandu* (1898), *Upadek króla* (1901), *Długa podróż* (1922-1924), *Mity* (1960).

1.01. JOHN GALSWORTHY

80. rocznica śmierci – 1933.

Nagroda Nobla w 1932 r.

Powieściopisarz i dramaturg angielski. Urodził się 14.08.1867 r. Nagrodę Nobla otrzymał „za wielką sztukę prozatorską, której szczytem jest *Saga rodu Forsyte*’ów. Inne utwory to *Ciemny kwiat* (1913), *Karawana* (1963), *Koniec rozdziału* (1931-1933), *Nowoczesna komedia* (1924-1928), *Walka* (1909), *We dworze* (1907).

LUTY

11.02. HARRY MARTINSON

35. rocznica śmierci – 1978.

Nagroda Nobla w 1974 r.

Dramaturg i malarz szwedzki. Nazywany „pierwszym poetą ery kosmicznej”. Urodził się 6.05.1904 r. Wyróżniony Nagrodą Nobla „za twórczość, w której jest wszystko od kropli rosy po kosmos”. Autor utworów: *Droga do Klockirke* (1948), *Losy ludzkie* (wyd. pol. 1965).

MARZEC

6.03. PEARL BUCK

40. rocznica śmierci – 1973.

Nagroda Nobla w 1938 r.

Powieściopisarka i nowelistka amerykańska. Urodziła się 26.06.1892 r. Wychowywała się w Chinach. Autorka powieści o tematyce chińskiej i amerykańskiej. Nagrodzona literacką Nagrodą Nobla „za wspaniały epicki opis życia chińskich chłopów i za biograficzne arcydzieła”. Autorka utworów: *Ludzie w rozterce* (1935), *Nieugięte serce*

(1938), *Spowiedź Chinki* (1930), *Synowie* (1932), *Ziemia błogostawiona* (1931).

6. 03. GABRIEL GARCIA MARQUEZ

85. rocznica urodzin – 1928.

Nagroda Nobla w 1982 r.

Prozaik i dziennikarz kolumbijski. Uhonorowany Nagrodą Nobla za „powieści i opowiadania, w których fantazja i realizm łączą się w złożony świat poezji odzwierciedlającej życie i konflikty całego kontynentu”. Autor utworów: *Bardzo stary pan z olbrzymimi skrzydłami* (2001), *Dialog lustra* (1974), *Dwanaście opowiadań tulaczycy* (2002), *General w labiryncie* (1989), *Jesień patriarchy* (1975), *Kronika zapowiedzianej śmierci* (1981), *Miłość w czasach zarazy* (1985), *Morze utraconych opowiadań i inne felietony* (2000), *Na fałszywych papierach w Chile* (2002), *Nie ma kto pisać do pułkownika* (1961), *O miłości i innych demonach* (2002), *Opowiadania* (2003), *Opowieść rozbitka...* (1958), *Raport z pewnego porwania* (2006), *Skandal stulecia i inne opowiadania* (2003), *Sto lat samotności* (1976), *Szarańcza* (1955), *W tym mieście nie ma złodziei* (1962), *Zapach owocu guawy* (2003), *Zła godzina* (1961), *Życie jest opowieścią* (2004).

KWIECIEŃ

20.04. OCTAVIO PAZ

15. rocznica śmierci – 1998 r.

Nagroda Nobla w 1990 r.

Poeta i eseista meksykański. Urodził się 31.03.1914 r. Nazywany jest „pielgrzymem po kulturach świata”. Główne motywy jego twórczości to miłość, śmierć, samotność, problem czasu i bytu. Autor utworów: *Labirynt samotności* (wyd. pol. 1991), *Wciąż te same widzenia* (wyd. pol. 1990), *Wokół kamienia słońca* (wyd. pol. 1990).

1.04. VICENTE ALEIXANDRE Y MERLO

115. rocznica urodzin – 1898 r.

Nagroda Nobla w 1977 r.

Poeta hiszpański. Nagrodzony za „wybijającą się twórczość poetycką, która odzwierciedla sytuację człowieka w kosmosie i we współczesnym społeczeństwie i stanowi świadectwo odrodzenia hiszpańskiej poezji w okresie międzywojennym”. Autor zbioru pt. *Poezje* (wyd. pol. 1978).

MAJ

29.05. JUAN RAMO JIMENEZ

55. rocznica śmierci – 1958 r.

Nagroda Nobla w 1956 r.

Poeta hiszpański. Urodził się 23.12.1881 r. Nagrodzony „za poezję liryczną, wzór wielkiego ducha i czystości artystycznej w hiszpańskiej poezji”. W przekładzie polskim wydano wiersze z lat 1914-1917 pt. *Srebrzynek i ja* (wyd. pol. 1962).

CZERWIEC

14.06. SALVATORE QUASIMODO

45. rocznica śmierci – 1968 r.

Nagroda Nobla w 1959 r.

Poeta włoski. Urodził się 20.08.1901 r. Uchonorowany Nagrodą Nobla za „poezję liryczną, która z klasyczną żywiołowością wyraża tragiczne doświadczenia naszych czasów. Autor zbioru pt. *Poezje* (wyd. pol. 1961).

19.06. WILLIAM GOLDING

20. rocznica śmierci – 1993 r.

Nagroda Nobla w 1983 r.

Prozaik angielski. Urodził się 19.09.1911 r. Wyróżniony Nagrodą Nobla za „powieści, które dopomagają zrozumieć warunki funkcjonowania człowieka we współczesnym świecie”. Autor utworów: *Spadkobiercy* (1955), *Widzialna ciemność* (1979), *Wieża* (1964), *Władca much* (1954).

LIPIEC

2.07. WISŁAWA SZYMBORSKA

90. rocznica urodzin – 1923 r.

Nagroda Nobla w 1996 r.

Poetka polska. Uchonorowana Nagrodą Nobla za „poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości”. Autorka utworów: *Dlatego żyjemy* (1952), *Pytania zadawane sobie* (1954), *Wołanie na Yeti* (1957), *Sól* (1962), *Sto pociech* (1967), *Wszelki wypadek* (1972), *Wielka liczba* (1976), *Ludzie na moście* (1986), *Koniec i początek* (1993), *Widok z ziarnkiem piasku* (1996), *Lektury nadobowiązkowe* (1992), *Sto wierszy – sto pociech* (1997), *Wiersze wybrane* (2000), *Pocztą literacka, czyli jak zostać (lub nie zostać) pisarzem* (2000), *Chwila* (2002), *Rymowanki dla dużych dzieci* (2003), *Dwukropek* (2006), *Nic dwa razy*. Wybór wierszy (wyd. pol.-ang.), *Sto wierszy – sto pociech*. *Hundert Gedichte-Hundert Freuden* (2006), *Zmysł udziału*. Wybór wierszy (2006).

26.07. THOMAS STEARNS ELIOT

125. rocznica urodzin – 1888 r.

Nagroda Nobla w 1948 r.

Poeta, dramaturg, eseista angielski. Zmarł 4.01.1965 r. Nagrodzony za „wydatny wkład nowatorski we współczesną poezję”. Autor utworów: *Jalowa ziemia* (1922), *Mord w katedrze* (1935), *Poezje wybrane* (1943), *Szkice krytyczne* (wyd. pol. 1972), *Szkice literackie* (wyd. pol. 1963), *Wiersze o kotach* (wyd. pol. 1970), *Wybór dramatów* (wyd. pol. 1982).

SIERPIEŃ

22.08. ROGER MARIN DU GARD

55. rocznica śmierci – 1958 r.

Nagroda Nobla w 1937 r.

Pisarz francuski. Wyróżniony za „siłę artystyczną i prawdę w przedstawianiu człowieka”, a także najbardziej odczuwalnych problemów społecznego życia. Autor utworów: *Jan Barois* (1913), *Rodzina Thibault* (1922-1940).

WRZESIEŃ

16.09. FRANS EMIL SILLANPÄÄ

125. rocznica urodzin – 1888 r.

Nagroda Nobla w 1939 r.

Powieściopisarz i nowelista fiński. Zmarł 3.06.1964 r. Otrzymał Nagrodę Nobla za „głębokie przeniknięcie w życie fińskich chłopów i wyborne opisanie ich obyczajów i więzi z przyrodą”. Autor utworów: *Nabożna nędzka...* (1919), *Słońce życia* (1916).

23.09. PABLO NERUDA

40. rocznica śmierci – 1973 r.

Nagroda Nobla w 1971 r.

Poeta chilijski. Urodził się 12.07.1904 r. Wyróżniony za „poezję, która z nadzwyczajną siłą wyrażała los całego kontynentu”. Autor utworów: *Niech się zbudzi drwal* (1950), *Pieśń powszechna* (1950), *Poezje* (wyd. pol. 1975), *Wyznaję, że żyję* (wyd. pol. 1976).

PAŹDZIERNIK

10.10. CLAUDE SIMON

100. rocznica urodzin – 1913 r.

Nagroda Nobla w 1985 r.

Zmarł 6.07.2005 r. w Paryżu. Powieściopisarz i eseista francuski. Nagrodzony za „połączenie

w swej twórczości porządków: poetyckiego i malarskiego” Autor utworów: *Szuler* (1941), *Trudne sytuacje* (1947), *Guliwer* (1952), *Święto wiosny* (1954), *Wiatr albo próba rekonstrukcji oltarza barokowego* (1957), *Trawa* (1958), *Droga przez Flandrię* (1961), *Palac* (1962), *Historia* (1967), *Bitwa nad Farsalą* (1969), *Ślepy Orion* (1970), *Ciała* (1971), *Tryptyk* (1973), *Nauka o rzeczach* (1975), *Georgiki* (1981), *Warkocz Bereniki* (1983), *Akacja* (1987), *Zaproszenie* (1987).

16.10. EUGENE GLASTONE O'NEILL

125. rocznica urodzin

60. rocznica śmierci – 27.11.1953 r.

Nagroda Nobla w 1936 r.

Dramaturg amerykański. Wyróżniony przez Akademię Szwedzką za „prawdziwość i głębię utworów dramatycznych, traktujących w nowy sposób gatunek tragedii”. Autor utworów: *Teatr* (wyd. pol. 1973), *Zmierzch długiego dnia* (wyd. pol. 1967).

LISTOPAD

7.11. ALBERT CAMUS

100. rocznica urodzin – 1913 r.

Nagroda Nobla w 1957 r.

Prozaik i dramaturg francuski. Zginął w wypadku samochodowym 4.01.1960 r. Nagrodzony za „ogromny wkład w literaturę ukazującą znaczenie ludzkiego sumienia”. Autor utworów: *Człowiek zbuntowany* (1951), *Dżuma* (1947), *Eseje* (1962-1965), *Mit Szyzyfa* (1942), *Notatniki* (1935-1959), *Obcy* (1942), *Upadek* (1956), *Wygnanie i królestwo* (1957).

8.11. IWAN BUNIN

60. rocznica śmierci – 1953 r.

Nagroda Nobla w 1933 r.

Poeta i nowelista rosyjski. Urodził się 22.10.1870 r. Uhonorowany Nagrodą Nobla za „surowe mistrzostwo, z którym rozwija on tradycje klasycznej literatury rosyjskiej”. Autor utworów: *Ciemne aleje i inne opowiadania* (1943), *Czara życia* (1914), *Pan z San Francisco* (1915), *Poezje* (wyd. pol. 1979), *Róża Jerycha* (wyd. pol. 1976), *Wieś* (1910), *Życie Arseniewa* (1930).

21.11. NADINE GORDIMER

90. rocznica urodzin – 1923 r.

Nagroda Nobla w 1991 r.

Poetka południowoafrykańska. Wyróżniona za to, że „przez swoją wspaniałą epikę stała się wielkim dobrodziejstwem dla ludzkości”. Autorka utworów: *Gość honorowy* (1970), *Na pewno w którychś poniedziałek* (wybór pol. 1969), *Świat obcych ludzi* (1958), *Zachować swój świat* (1974), *Zapach kwiatów i śmierci* (wyd. pol. 1984), *Opowieść mojego syna* (1990), *Niki ze mną nie pójdzie* (1994), *Broń domowa* (1998), *Zrozumieć życie* (2005).

GRUDZIEŃ

11.12. ALEKSANDER SOŁŻENICYN

95. rocznica urodzin – 1918 r.

Nagroda Nobla w 1970 r.

Prozaik rosyjski, więzień obozów, zesłaniec, deportowany z ZSRR osiadł początkowo w Szwajcarii, później w Stanach Zjednoczonych. Nagrodzony przez Akademię Szwedzką za „siłę moralną, zaczerpniętą z tradycji wielkiej literatury rosyjskiej”. Autor utworów: *Archipelag GULag* (1918-1956), *Jak odbudować Rosję?* (1990), *Jeden dzień Iwana Denisowicza* (1962), *Krąg pierwszy* (1968), *Odział chorych na raka* (1968), *Zagroda Matryony* (1963), *Zmierzch odwagi* (1978), *Żyj bez kłamstwa*: publicystyka z lat 1973-1980.

20.12. JOHN STEINBECK

45. rocznica śmierci – 1968 r.

Nagroda Nobla w 1962 r.

Pisarz i reporter amerykański. Urodził się 27.02.1902 r. Nagrodzony za „realistyczny i poetycki dar połączony z subtelnym humorem i ostatnim widzeniem spraw socjalnych”. Autor utworów: *Była raz wojna* (1958), *Grona gniewu* (1939), *Księżyc zaszedł* (1942), *Myszy i ludzie* (1937), *Na wschód od Edenu* (1952), *Pastwiska niebieskie* (1932), *Perła* (1948), *Tortilla Flat* (1935), *Ulica Nadbrzeżna* (1945), *Zagubiony autobus* (1947.), *Zima naszej goryczy* (1961).

GRAŻYNA BILSKA

st. kustosz w PiMBP w Kłodzku